

Styresak

Dato dok.:	29.11.2023	Administrerende direktør
Møtedato:	06.12.2023	
Vår ref.:	23/11476-6	Postadresse: 1478 LØRENSKOG
		Telefon: +47 67 96 00 00
Vedlegg:	1.Utkast årlig melding del III	

Sak 97/23 Utkast til årlig melding del III, styrets plandokument

Mal for årlig melding 2023 mottatt fra Helse Sør-Øst RHF, består som tidligere år av tre deler. Meldingens del III, styrets plandokument, skal inneholde to kapitler med følgende innhold:

5. Utviklingstrender og rammebetingelser

Det kan henvises til andre styregodkjente dokumenter for helseforetaket (økonomisk langtidsplan, plan for strategisk utvikling eller lignende) dersom disse inneholder dekkende beskrivelser av:

- utviklingen innenfor opptaksområdet
- økonomiske rammeforutsetninger
- personell og kompetanse
- bygningskapital - status og utfordringer

6. Strategier og planer

Det forutsettes at virksomheten har gjennomført egne prosesser for utvikling av strategiske plandokumenter med forankring i regional utviklingsplan, som skal ligge til grunn for utviklingen i Helse Sør-Øst RHF frem mot 2040. Det skal også her henvises til relevante styregodkjente dokumenter (helseforetakets utviklingsplan).

Med utgangspunkt i malen er det foreslått vesentlige forenklinger fra tidligere års plandokumenter, der årets utgave i hovedsak forsøker å vise sammenhengen mellom foretakets strategier og planer, men ikke gjengir utdrag fra disse.

Saken fremlegges her for styret i utkasts form til diskusjon. Forslag til samlet årlig melding behandles i styret 29. februar.

Administrerende direktørs innstilling til vedtak:

Styrets tar utkast til årlig melding del III til orientering og ber om at merknader som fremkom i møtet innarbeides før fremleggelse av samlet årlig melding.

Øystein Mæland
Administrerende direktør

Dokumentet er elektronisk godkjent

5 UTVIKLINGSTRENDER OG RAMMEBETINGELSER

Akershus universitetssykehus har ansvaret for å gi spesialisthelsetjenester til et opptaksområde på mer enn 600.000 innbyggere (11% av Norges befolkning). Opptaksområdet er preget av høy befolkningsvekst og en aldrende befolkning, som begge er sentrale drivere for et økt behov for spesialisthelsetjenester.

For å møte det økte behovet, er antall behandlinger økt betydelig i 2023 sammenlignet med fjoråret. Polikliniske konsultasjoner er økt med 4,4% (pr. sep) innen somatikk, med 3,0% (pr. sep) innen psykisk helsevern for voksne og antall planlagte operasjoner er økt med over 6% (pr okt). Til tross for et økt behandlingstilbud øker likevel ventetider og fristbrudd innen en del fagområder.

Som for mange andre helseforetak, er det innen flere fag- og kompetanseområder mer krevende å få tak i de ansatte og den kompetansen som er nødvendig for å opprettholde og øke pasienttilbudet. På de fleste driftssteder har foretaket en høy arealutnyttelse. Økt aktivitet i allerede høyt utnyttede arealer gir økende kødannelser og ineffektivitet, som igjen øker behovet for personell. Sammen med høy lønns- og prisvekst er konsekvensen at kostnadene øker mer enn inntektene. Lavere økonomisk overskudd har redusert foretakets investeringsevne i utstyr, IKT og bygg de nærmeste årene.

Hovedtrendene med økt behov, mer konkurranse om personell og svakere økonomi er observert over lengre tid, men er forsterket etter pandemien. Både offentlige utredninger og reviderte framskrivninger av pasientbehov og økonomi tyder på at disse trendene sannsynligvis vil videreføres de kommende årene.

For å møte disse trendene, vil det i tiden fremover være sentralt å

- Redusere veksten i behovet for spesialisthelsetjenester gjennom å styrke pasientens rolle i behandlingen og eierskap til egen helse. Videre å tilpasse behandling og oppfølging til den enkeltes pasients behov.
- Bruke teknologi og kompetanse- og oppgaveutvikling som virkemidler til å skape nye arbeidsprosesser som gir en effektiv drift samtidig som både pasienter og ansatte ivaretas på en god måte.
- Samarbeide tett med kommuner og fastleger for å skape helhet i pasientforløpene. Dette innebærer både god kommunikasjon, integrert samarbeid om og med den enkelte pasient og deling av kunnskap. Videre er det nødvendig å legge felles planer for videre utvikling, særlig knyttet til teknologi.
- Sørge for tilstrekkelig kapasitet til den økte pasienttilstrømmingen som til tross styrket pasientrolle og nye arbeidsprosesser vil treffe sykehuset, slik at flaskehalser og unødvendig venting kan reduseres (bemanning, utstyr og areal).

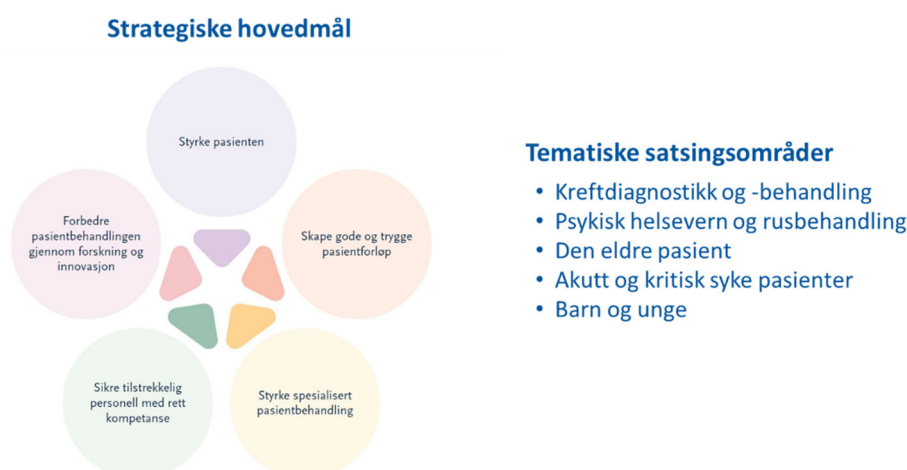
En av de største utfordringene i helsetjenesten fremover vil være å dekke bemanningsbehovet. Det er nødvendig med langsiktig planlegging, for å utvikle, utdanne, beholde og rekruttere personell, slik at foretaket har tilstrekkelig personell med rett kompetanse. Hensiktsmessig ansvars- og oppgavedeling vil også stå sentralt.

Oppgavefordeling og grenseflater, både mellom ulike helseforetak, mellom helseforetaket og kommuner, bydeler og mellom helseforetak og utdanningsinstitusjoner vil være et sentralt område for å møte behov for prioritering, utvikling av tjenestene og bemanningsutfordringer i sektoren.

6 STRATEGIER OG PLANER FOR AKERSHUS UNIVERSITETSSYKEHUS HF

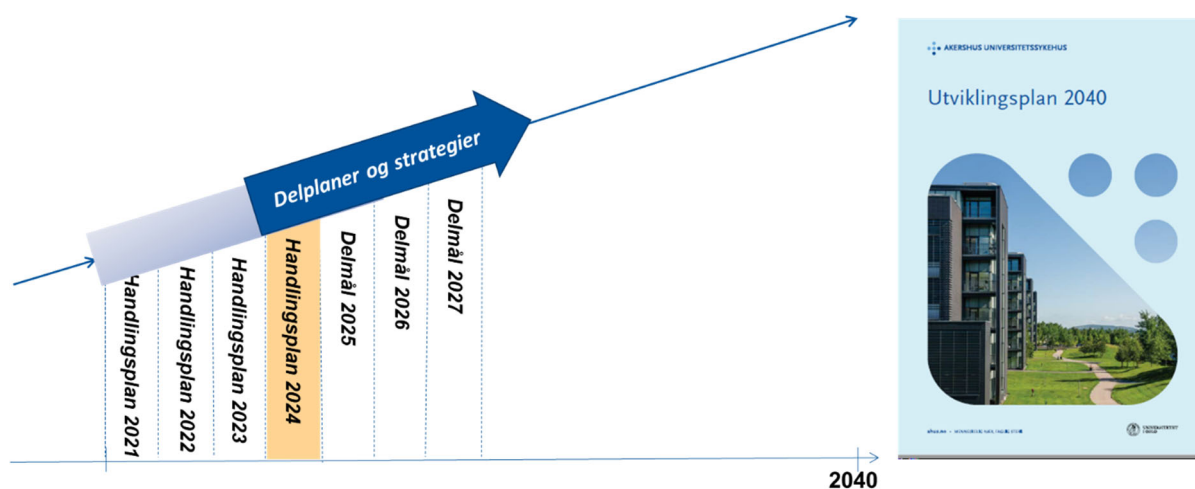
6.1 Utviklingsplan med strategiske hovedmål

Helseforetakets utviklingsplan for perioden frem mot 2040 trekker opp hovedmål for utviklingen av virksomheten og bygningsmassen.

I utviklingsplanen har Akershus universitetssykehus fem strategiske hovedmål og fem tematiske satsingsområder. Gjennom satsingsområdene skal godt samarbeid mellom fag og yrkesgrupper, samt på tvers av sykehus og omsorgsnivåer, bidra til gode pasientforløp som samler behandlingstilbud og funksjoner rundt pasienten.

Utviklingsplanen definerer langsiktige strategiske mål frem mot 2040. For å operasjonalisere de langsiktige målene er det utarbeidet delplaner og strategier med et fireårig rullerende tidsperspektiv med delmål om å gjennomføre utviklingsprosjekter og etablere nye løsninger. Delmålene som skal gjennomføres det kommende året konkretiseres i årlige handlingsplaner.

6.2 Delplaner og strategier

Som del av arbeidet med å operasjonalisere målene i utviklingsplanen er det etablert ti foretaksovergripende delplaner, som skal bidra til helhetlig planlegging av utviklingsprosessene. Delplanene beskriver strategiske mål og innsatsområder de neste fire årene for de fem tematiske satsingsområdene fastsatt i utviklingsplanen og sentrale strategiske områder knyttet til tverrgående områder og infrastruktur.

1	<u>Den eldre pasienten</u>	7	<u>Forskning og innovasjon</u>
2	<u>Akutt og kritisk syke pasienter</u>	8	<u>Digital fornying</u>
3	<u>Kreftdiagnostikk og -behandling</u>	9	<u>Beholde, rekruttere, utdanne og kompetanse</u>
4	<u>Psykisk helsevern og rusbehandling</u>	10	<u>Strategisk arealplan og eiendomsstrategi</u>
5	<u>Barn og unge</u>		
6	<u>Videreutvikling av pasienttilbudet</u>		

Hver delplan består av flere utviklingsprosjekter, mange med varighet over flere år. Noen av de sentrale prosjektene er:

- Integrerte helsetjenester - for eldre med sammensatte behov
- Operasjonsprosjektet – økt kapasitetsutnyttelse og redusert preoperativ ventetid
- Nytt kreft- og somatikkbygg (KSB)
- Nytt bygg psykisk helsevern (PHN)
- Barneovervåkning
- Strategisk arealplan 2024

Delplanområdene med mange prosjekter er organisert som programmer, med et eget programstyre og/eller programråd. For de øvrige delplanområder har sykehusledelsen rollen som programstyre. Mange av programmene har også en egen programleder, som i tillegg til å være prosjektleder for et eller flere prosjekter holder oversikt på det samlede arbeidet knyttet til satsingen og delplanen. Det vises til delplanene for en komplett oversikt over prosjekter.

I tillegg til de ti delplanene er det utarbeidet noen andre strategiske planer på foretaksnivå, herunder blant annet:

- Strategi for Helsefellesskapet Ahus og kommuner
- Strategi for kvalitet og pasientsikkerhet
- Langtidsplan for mangfold, likeverd og migrasjonshelse
- Strategi for personvern og informasjonssikkerhet

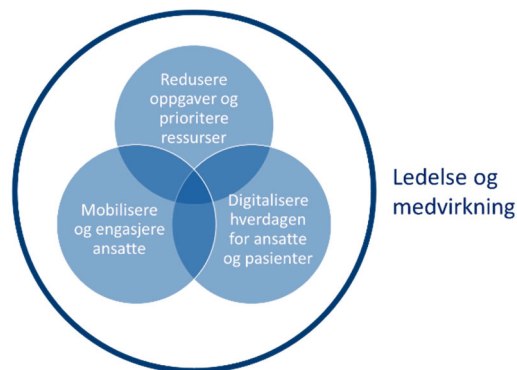
Foretakets økonomiske langtidsplan (ØLP) oppdateres årlig. ØLP beskriver forventninger til utviklingen i behovet for spesialisthelsetjenester, setter rammer og

krav for virksomheten og sammenstiller dette til forventet økonomisk bæreevne de nærmeste årene.

6.3 Årlige handlingsplaner på foretaksnivå

For 2024 er det utarbeidet en handlingsplan som skal gi *god pasientbehandling og forutsigbar drift*. Planen har fire innsatsområder med inntil 3 prioriterte tiltak på foretaksnivå for hvert innsatsområde.

(NB: Beskrivelse av prioriterte tiltak på foretaksnivå i kursiv under er hentet fra presentasjon før tverrgående gruppearbeid på ledersamling på Sundvollen i oktober. Oversikten vil oppdateres når prioriterte tiltak er besluttet iht planlagt medvirkningsprosess)

Redusere oppgaver og prioritere ressurser:

- Redusere overbehandling
- Utfordre nasjonale retningslinjer og veiledere gjennom forskningsbasert utprøving
- Gjennomgå store pasientforløp, redusere flaskehalser og konvertere til dag og poliklinikk
- Ahus beste praksis – standardisere det vi kan

Digitalisering for ansatte og pasienter:

- Ta i bruk muligheter i DIPS Arena og digital hjemmeoppfølging
- Redusere tid knyttet til dokumentasjon
- Ta i bruk av kunstig intelligens som beslutningsstøtte for klinisk personell
- Standardisere og redusere - digitalisere arbeidsoppgaver

Mobilisere og engasjere ansatte:

- Helårsplanlegging gir mer forutsigbarhet
- Bemanning, rekruttering, utdanning og kompetanse (BRUK) – prioritere tiltak med effekt på kompetanse, ressursbruk og arbeidsbelastning
- Teste ut løsninger som sikrer samsvar mellom driftsmodell, åpningstider, areal og arbeidstid

Ledelse og medvirkning:

- Lederutvikling, både individuelt og ved ledelsesutvikling i ledergrupper
- Forankre hva som er gode medvirkningsprosesser og etterleve dette
- Enhetlig resultatoppfølging med bruk av prognoser for å fokusere på det vi kan påvirke